

“Prof. Dr. Leylâ Karahan Armağanı” Üzerine

Prof. Dr. Tuncer Gülensoy

“*Armağan*”, bana göre, sevilen bir insana onu sevenlertarafından ‘karşılıksız’ verilen maddî ya da menevî değeri yüksek şeylerdir. Hani bir Türk atasözü vardır: “*An beni bir koz ile, o da çürük çıksın!*” derler. Bu da bir armağandır. Hani biz küçükken, ilkokul öğrencisi iken söyledik: “*Türküüm, doğruyum; Çalışkanım; Yasam: Küçüklerimi korumak, Büyüklerimi sevmektir. Ülküm: Yükselmek, ileri gitmektir. Varlığım Türk varlığına ARMAĞAN olsun!*” diye haykırırdık. İşte bu armağan da “Türklüğe” karşılıksız verilen bir “armağan”dır.

Ben 1960 yılında İÜ Edebiyat Fakültesi Türkoloji Bölümünde öğrenciliğe başladığım zaman **Ord. Prof. Dr. Reşid Rahmeti Arat, Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu, Prof. Dr. Ahmet Hamdi Tanpınar, Prof. Dr. Ali Nihat Tarlan, Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu, Prof. Dr. Mehmet Kaplan, Prof. Dr. Abdülkadir Karahan, Prof. Dr. Saadettin Buluç, Prof. Dr. Ahmet Ateş** (Farsçacı), (o zamanlar) **Doç. Dr. Faruk Kadri Timurtaş, Dr. Muharrem Ergin, Doç. Dr. Ömer Faruk Akün, Dr. Ali Alpaslan** o bölümün hocaları idi. Hepsi de modern Türkolojinin kuruluşunda yer aldılar, Türkolojinin bugünkü seviyesine gelmesi için emek ve eser verdiler.

Hatırlıyorum: O zamanlar birkaç büyük bilim adamı için “Armağan” kitabı çıkarılmıştı. “**Fuad Köprülü Armağanı**”, “**İsmail Hakkı Uzunçarşılı Armağanı**” gibi. Gençliğimizde bu tür armağanlara gıpte ile bakardık. “*Adam, ne büyük adammış ki adına ‘armağan’ hazırlamışlar; arkadaşları, meslektaşları birer makale ile bu armağana katılmışlar. İnşallah bizlere de nasip olur!*” derdik. Hocalarımdan birisi olan Kazan Türkü asıllı Ord. Prof. Dr. Reşid Rahmeti Arat, bir bilim adamı için çok genç yaşta, altmış yaşında, hayata veda etti. **Kutadgu Bilig** gibi ilk İslâmî-Türk eserlerinden birisinin “*transkripsiyonlu metni-Türkçeye çevisi-dizin/sözlük*”ünü hazırlayarak Türkolojiye ve Türk dünyasına kazandıran bu büyük bilginin anısına, Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1966 yılında, “**Reşid Rahmeti Arat İçin**” adlı bir hâtıra-armağan kitabı çıkarmıştı. “İçin” edatı, aramızdan ayrılan bir âlim için “armağan” yerine kullanılmıştı.. Sonra bu gelenek sürdürdü gitti. Pek çok kurum, pek çok üniversite yaş haddinden emekli olan eser vermiş, öğrenci yetiştirmiş hocalarına ya birer “armağan” çıkarıp onları hayatta iken onurlandırdılar, ya da üniversitelerin sosyal bilimler dergilerinden birisini hocalarının adına çıkardılar. Adına “*armağan*” kitabı ya da özel sayı çıkarılan Türkologlarımızdan bazıları şunlar: **Mehmed Fuad Köprülü, Abdülkadir İnan, Reşid Rahmeti Arat, Zeynep Korkmaz, Saadet Çağatay, Ahmet Caferoğlu, Ahmet Hamdi Tanpınar, Abdülkadir Karahan, Ahmet Temir** (3 armağan), **Şükrü Elçin, Mehmet Kaplan, Saadettin Buluç,**

Muharrem Ergin, Faruk K. Timurtaş, Osman Nedim Tuna, Hüseyin Ayan, Saim Sakaoğlu (2 armağan+3 dergi), **Ahmet Bican Ercilasun** (2 armağan), **Tuncer Gülensoy** (3 armağan+3 dergi), **Fikret Türkmen, İnci Enginün, Zeynep Kerman, Mine Mengi, Bilge Ercilasun, Mustafa Canpolat, Talat Tekin, Şinasi Tekin, Doğan Aksan, Necmettin Hacıeminoğlu, Müjgân Cunbur, Müjgân Üçer, Himmet Biray, Mustafa İsen, Sadık Kemal Tural, Cem Dilçin, Kaya Bilgegil, Nail Tan, Dursun Yıldırım** (2 armağan) için birer “*armağan*” kitabı çıkarıldı. Bazılarına da 2, 3 ve 4 armağan hazırlandı.

Türkolojinin 1950’den sonra doğan, yaşları henüz 55-60 civarında olanlardan bazılarına (**Ahmet Buran, Gürer Gülsevin** gibi) da yetiştirdikleri öğrenciler tarafından armağan kitapları ya da “sanal” armağanlar hazırlandı. “*Turkish Studies*”’in bazı sayıları bu tür armağanlara ayrılmıştır.

Burada tanıtacağımız “armağan” kitabı Türkolojiye uzun yıllar emek veren, 13 Doktora, 18 Yüksek Lisans öğrencisi yetiştiren; 11 basılmış kitap, 58 makale-bildiri-tanıtma yazısı sahibi TDK, İLESAM TKAE ve Türk Ocakları asli üyesi Prof. Dr. Leylâ Karahan’a aittir.

Leylâ Karahan Armağan kitabı 4 bayan, 2 erkek öğretim üyesi tarafından hazırlanmış ve armağana gönderilen makaleler 16 bilim adamı tarafından değerlendirilmiştir.

Armağan’da “*Söz Başı*”, “*Leylâ Karahan’ın Özgeçmişi; Eserleri ve Söyleşi*” (s.11-38) yer almakta. Daha sonra Leylâ Karahan’a “armağan” edilmiş 64 bilimsel makale bulunmaktadır.

Armağan 940 sayfa metin+(943-989) “Leylâ Karahan’ın Fotoğrafları”+ Leylâ Karahan’ın “Yağlı Boya Çalışmaları”ndan oluşmakta.

Armağan’ın içindeki makaleleri tek tek ele alıp tanıtmak yerine, bu armağanı elde ederek okumanızı ve branşınızla ilgili olanlarını değerlendirmenizi öneriyorum.

Türkolojiye gönül verenlerden bazıların, meselâ **Ahmet Temir**’in “Berlin Üniversitesi Flarmoni Orkestrasında kemancı; piyano sanatçısı; oratoryo bestecisi; patenci; çok iyi bir satranç oyuncusu ve Ankara Türk Satranç Kulübünün kurucu başkanı; **Ahmet Bican Ercilasun**’un “şâir; romancı; hikâyeci; iyi bir hiciv yazarı”; **Ali Alpaslan**’ın “hattat”; **Ahmet Hamdi Tanpınar**’ın “romancı; şâir; edebiyat tarihçisi”; **Doğan Aksan**’ın “oyma sanatçısı”; **Saim Sakaoğlu**’nun “rûznâmecî; Konya tarihçisi; (çay-kahve-cola iç[mey]icisi”; **Tuncer Gülensoy**’un “yapma bebek koleksiyoncusu (500den fazla otantik bebek); şâir; hâtırat yazarı”; **Leylâ Karahan**’ın “yağlı boya ressamı” olduğunu çoğumuz bilmiyoruz.

Genç nesil Türkologlar içinde de çok kabiliyetli olanların bulunması sevindiricidir.

Değerli meslektaşımız, kardeşimiz Prof. Dr. Leylâ Karahan’ı hakkettiği bu güzel “armağan” için kutluyor, sağlıklı günler dileği ile daha nice eserlerini beklediğimizi belirtmek istiyorum. (3 Mayıs 2013-Batıkent/Ankara)